

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžsk/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 5016200565
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200565.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobkyne: O. M. B., občan Slovenskej republiky, nar.: XX.XX.XXXX, s adresou Z. Č. XX, XXX XX N., proti žalovanému (v konaní sťažovateľ): Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska č. 8, 812 67 Bratislava, vo veci správnej žaloby v sociálnych veciach, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 07. decembra 2016 č.k. 21S/105/2016-41, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

A)

1. Rozhodnutím č. 2016/79660/13330/SSZOSK z 20.05.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“ - č.l. 15) žalovaný ako odvolací správny orgán oprávnený v zmysle § 4 ods. 6 písm. c) zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, postupom podľa § 58 ods. 1 v spojení s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a § 12 písm. t) zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 5/2004 Z.z.“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo č.k.: NOI/RSK/ZAM/2016/7971 z 12.01.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“), ktorým tento prvostupňový orgán v zmysle § 34 ods. 14 písm. h) a § 6 ods. 1 písm. c) zák. č.

5/2004 Z.z. nezaradil žalobkyňu do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Podľa § 12 písm. t) zák. č. 5/2004 Z.z. v znení relevantnom pre preskúvanú vec do pôsobnosti ústredia patrí vykonávať v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje úrad.

Podľa § 34 odsek 14 písm. h) zák. č. 5/2004 Z.z. v citovanom znení do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaradí občan, ktorý nespĺňa podmienky podľa § 6 ods. 1 a 2.

2. Žalovaný preskúvané rozhodnutie odôvodnil tým, že spolu so žiadosťou o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „žiadosť“) žalobkyňa predložila dňa 30.11.2015 aj výpis z obchodného registra spoločnosti BIOVIGEN s.r.o., v ktorej je spoločníkom a konateľom.

Súčasne v uvedenej spoločnosti je zamestnaná s dohodnutou hrubou mzdou 100,- € mesačne ako administratívny pracovník na 10 hodín týždenne.

3. K námietke žalobkyne, že s poukazom na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 5/2004 Z.z. v znení platnom v čase podania žiadosti nie je samostatne zárobkovo činná osoba, keďže je zároveň zamestnancom a jej mzda nepresahuje zákonom stanovenú hranicu 75 % zo sumy životného minima, a preto sa na ňu vzhľadom na dovetok v citovanom ustanovení „ak nie je zamestnanec“ nevzťahuje ustanovenie § 6 ods. 1 písm. c) zák. č. 5/2004 Z.z., žalovaný uviedol, že postavenie žalobkyne ako samostatne zárobkovej činnnej osoby v čase podania žiadosti má prednosť pred vykonávaním zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 2 písm. a) zák. č. 5/2004 Z.z.

Podľa § 5 odsek 1 písm. a) zák. č. 5/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2015 samostatne zárobkovo činná osoba na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

a) je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným, konateľom alebo členom dozornej rady spoločnosti s ručením obmedzeným alebo členom predstavenstva alebo dozornej rady akciovej spoločnosti podľa osobitného predpisu, ak nie je zamestnanec.

Podľa § 5 odsek 1 písm. a) zák. č. 5/2004 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2016 samostatne zárobkovo činná osoba na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

a) je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným, konateľom alebo členom dozornej rady spoločnosti s ručením obmedzeným, členom predstavenstva alebo dozornej rady akciovej spoločnosti alebo prokuristom podľa osobitného predpisu,

Podľa § 6 odsek 1 zák. č. 5/2004 Z.z. v citovanom znení uchádzač o zamestnanie na účely tohto zákona je občan, ktorý môže pracovať, chce pracovať, hľadá si zamestnanie a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu (ďalej len "evidencia uchádzačov o zamestnanie") a ktorý

a) nie je zamestnanec, ak v odseku 2 písm. a) nie je ustanovené inak,

b) nie je v pracovnoprávnom vzťahu na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru alebo nevykonáva zárobkovú činnosť na základe právneho vzťahu podľa osobitného predpisu, ak v odseku 2 nie je ustanovené inak,

c) neprevádzkuje alebo nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť,

d) nevykonáva zárobkovú činnosť v členskom štáte Európskej únie alebo v cudzine.

(2) Uchádzač o zamestnanie môže

a) vykonávať zárobkovú činnosť na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo právneho vzťahu podľa osobitného predpisu, ak mzda alebo odmena za vykonávanie týchto činností nepresiahne 75% zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu platnej k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa preukazuje výška mzdy alebo odmeny.

Podľa Dôvodovej správy k návrhu zák. č. 5/2004 Z.z.

K § 5:

V navrhnutom ustanovení sú definované fyzické osoby, ktoré sú považované za osoby samostatne zárobkovo činné na účely návrhu tohto zákona. Doterajšia definícia, upravená v zákone Národnej rady

Slovenskej republiky č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov sa rozširuje o fyzické osoby, ktoré vykonávajú činnosť sprostredkovania zamestnania za úhradu, vykonávajú dočasné zamestnávanie a podporované zamestnávanie.

K § 6:

V navrhovanom ustanovení sa na účely tohto zákona zadefinoval pojem "zamestnanie".

Doteraz používaný pojem "evidovaný nezamestnaný" sa nahrádza pojmom "uchádzač o zamestnanie". Vychádza sa pritom zo skutočnosti, že podaním žiadosti o sprostredkovanie zamestnania sa občan uchádza o zamestnanie.

Oproti súčasnému právnomu stavu sa pojem uchádzač o zamestnanie navrhuje upraviť nadväzne na zmenu právnej úpravy platiteľov poistného na poistenie v nezamestnanosti v návrhu zákona o sociálnom poistení (dobrovoľní platitelia). Zároveň sa navrhuje umožniť uchádzačom o zamestnanie počas ich vedenia v evidencii uchádzačov o zamestnanie vykonávať zárobkovú činnosť v obmedzenom rozsahu a pri limitovanom príjme za vykonávanú zárobkovú činnosť.

4. Vo vzťahu k tejto argumentácii ďalej žalovaný uviedol, že hoci zák. č. 5/2004 Z.z. platný do 31.12.2015 vylučoval súbeh samostatnej zárobkovej činnosti s evidenciou uchádzačov o zamestnanie, tak aj napriek tejto skutočnosti bol povinný v danej veci postupovať podľa zák. č. 5/2004 Z.z. účinného od 01.01.2016, nakoľko v prechodných ustanoveniach tohto zákona nebolo vyslovene upravené, že sa správne konanie, ktoré nebolo dokončené do dňa účinnosti nového zákona, dokončí podľa doterajšieho právneho predpisu.

II.

Konanie na správnom súde

5. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) na Krajský súd v Žiline žalobu z 30.06.2016.

6. Krajský súd v Žiline ako správny súd konajúci po 01.07.2016 v zmysle ustanovenia § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“) posúdil zákonnosť preskúmaného rozhodnutia v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, ako aj konania, ktoré mu predchádzali, a dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie je nutné zrušiť pre nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav veci a to z nasledovných dôvodov.

Preto podľa § 191 ods. 1 písm. c) a e) S.s.p. vo svojom rozsudku (ďalej len „napadnutý rozsudok“) vyslovil, že preskúmané rozhodnutie zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p. platí, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. S poukazom na relevantné ustanovenia Správneho súdneho poriadku, zák. č. 5/2004 Z.z. a po podrobnej rekapitulácii skutkového stavu zachyteného v administratívnom spise, žalobných dôvodov a argumentácie žalovaného správny súd poukázal na to, že žalovaný novelou zákona o zamestnanosti zákonom č. 353/2015 Z.Z., a to konkrétne v článku 1 bod 2, ktorý nadobudol účinnosť od 01.01.2016, došlo k spresneniu ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z.

Z dôvodovej správy k predmetnému zákonu podľa krajského súdu vyplýva, že navrhovanou zmenou znenia v § 5 ods. 1 písm. a) sa rozširuje okruh fyzických osôb, ktoré sa na účely tohto zákona považujú za samostatne zárobkovo činnú osobu, a to o prokuristu.

8. Súčasne sa navrhlo spresniť znenie § 5 ods. 1 písm. a) v prepojení na súčasný právny stav v § 6 ods.

1 písm. a) zák. č. 5/2004 Z.z. tak, že podmienka pre samostatne zárobkovo činnú osobu nebyť zamestnancom bude vypustená.

V tejto súvislosti správny súd zdôraznil, že nakoľko prvostupňový orgán o žiadosti rozhodoval už za účinnosti zákona č. 353/2015 Z.z. (t.j. 12.01.2016) a že zo zákona č. 353/2015 Z.z. nevyplýva, že by tento zákon obsahoval prechodné ustanovenia vo vzťahu k posudzovaniu žiadosti žiadateľa o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, tak v preskúmvanej veci správne prvostupňový orgán ako aj žalovaný aplikovali právny predpis účinný v čase rozhodovania prvostupňového správneho orgánu (t.j. ku dňu 12.01.2016).

9. V uvedenej súvislosti správny súd poukázal na nasledujúce právne názory vyslovené Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 7Sžso/25/2015zo dňa 26.05.2016, podľa tvrdenia správneho súdu v obdobnej veci po skutkovej a právnej stránke:

„nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že v prípade žalobcu sú splnené podmienky pre nezaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie v zmysle § 34 ods. 14 písm. h) zákona o službách zamestnanosti, pretože v danom prípade je postačujúce preukázanie skutočností, že žalobca v čase podania žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol spoločníkom obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným. Odvolací súd taktiež nesúhlasí s jeho tvrdením, že bez ďalšieho skúmania sa žalobca na účely zákona o službách zamestnanosti považuje za samostatne zárobkovo činnú osobu, keďže ide o fyzickú osobu, ktorá je spoločníkom spoločnosti s ručením obmedzeným s poukazom na § 6 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 písm. a) zákona o službách zamestnanosti.“

10. Záverom správny súd zdôraznil, že pre posúdenie, či žalobkyňa v danom prípade splnila podmienky zákonodarcom nastolenej v ustanovení § 34 ods. 14 písm. h) zák. č. 5/2004 Z.z., nie je postačujúce len samotné zistenie, že žalobkyňa v čase podania žiadosti bola spoločníkom obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným, ale preukázanie, či ako spoločník (alebo konateľ) v uvedenej obchodnej spoločnosti vykonávala alebo prevádzkovala zárobkovú činnosť.

Uvedenou skutočnosťou sa prvostupňový orgán a ani žalovaný podľa správneho súdu v žiadnom prípade nezaoberali.

11. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel správny súd k záveru, že žaloba je dôvodná.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti / stanoviská

A)

12. Proti napadnutému rozsudku sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť zo dňa 26.01.2017 (č.l. 52) z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj

- § 440 ods. 1 písm. h) [nesprávne sťažovateľ uviedol písmeno i) - poznámka kasačného súdu] S.s.p., t.j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

13. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch (viď povinnosť uložená prostredníctvom § 440 ods. 2 S.s.p.) najmä uviedol, že správny súd:

- nesprávne právne posúdenie veci

o zaviazal sťažovateľa konať nad rozsah zák. č. 5/2004 Z.z. a v teda v rozpore s ústavou Slovenskej republiky,

o legálna definícia „samostatne zárobkovo činnnej osoby“ ustanovuje, že sa jedná o spoločníka spoločnosti existujúceho „de iure“;

§ pričom tu nie je potrebné, aby táto osoba dosahovala z postavenia spoločníka v spoločnosti aj skutočný príjem,

§ a tento stav sleduje stav samotnej obchodnej spoločnosti počas jej právnej existencie,

§ obdobne aj ustanovenie § 36 ods. 1 písm. b) zák. č. 5/2004 Z.z.,

o je dôležité a podstatné posúdiť, kedy dochádza k zániku spoločníka v spoločnosti,

- odklon od ustálenej rozhodovacej praxe

o R122/2003 - rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu prívodiť vecne iné či výhodnejšie postavenie pre účastníka,

o R39/2016 - ak žalobkyňa nevyvrátila hodnoverným spôsobom skutočnosť a skutkový stav, ktorý bol zistený správnymi orgánmi, za takýchto skutkových okolností nie je dôvod, aby správny súd zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu.

Podľa § 36 ods. 1 písm. b) zák. č. 5/2004 Z.z. v citovanom znení úrad vyradí uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom

b) vzniku oprávnenia prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť.

Podľa § 5 odsek 2 zák. č. 5/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2015 samostatná zárobková činnosť na účely tohto zákona je činnosť, ktorú vykonáva alebo prevádzkuje samostatne zárobkovo činná osoba podľa odseku 1. samostatne

14. Záverom sťažovateľ navrhol procesný záver konania na kasačnom súde v tom duchu, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh navrhovateľa sa zamietá a náhrada trov konania sa nepriznáva a ani nepriznal náhradu trov odvolacieho konania alebo zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie bez priznania náhrady trov odvolacieho konania [ide o zrejmu snahu sťažovateľa zabrániť priznaniu trov kasačného konania v zmysle § 467 S.s.p. - poznámka kasačného súdu].

B)

15. V súdnom spise nebolo do rozhodnutia kasačného súdu o podanej kasačnej sťažnosti založené vyjadrenie žalobkyne.

IV.

Právne názory kasačného súdu

16. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) bez povinného zastúpenia (§ 449 ods. 2 písm. b/ S.s.p.), neviazanosť sťažnostným návrhom (§ 453 ods. 3 S.s.p.) a s prihliadnutím na neformálnosť kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačnú sťažnosť je v zmysle § 461 S.s.p. potrebné zamietnuť, nakoľko po jej preskúmaní kasačný súd na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že je nedôvodná.

Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol súbežne zverejnený tak na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20. februára 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

17. Na prvom mieste kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmvanej veci sťažovateľa), t.j. na zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Správneho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti preskúmvanému rozhodnutiu či postupu prvostupňového orgánu a následne proti napadnutému rozsudku. Preto kasačný súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody vstupovať.

18. Rovnako kasačný súd zdôrazňuje, že predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 S.s.p. prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd primárne na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytykánych nedostatkov konania správneho súdu a napadnutého rozsudku v rozsahu sťažnostných bodov.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a pri nemennosti skutkového stavu (§ 454 v spojení s § 441 S.s.p.) o preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) kasačný súd pristúpil k prieskumu oprávnenosti vyššie uvedených dôvodov kasačnej sťažnosti.

19. Sťažovateľ na prvom mieste namieta, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ak je právny predmet súdneho prieskumu totožný pri obdobnom skutkovom stave.

Naopak s kasačným dôvodom uvedeným pod § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. (t.j. nesprávne právne posúdenie veci) zákonodarca spája právnu situáciu, kedy krajský súd na správne a zákonným spôsobom zistený skutkový stav (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.) bez väd zaťažujúcich jeho rozhodovanie (písmena a/ až f/) aplikuje právnu normu v merite veci bez možnosti opory v doterajšej ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu.

20. Nesprávnosť aplikácie objektívneho práva správnym súdom je zapríčinená chybným výberom normy hmotného práva alebo procesného práva, ktorá vo svojej hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom v zmysle ustálenej judikatúry potom konkrétne spočíva v tom, že správny súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

21. Napriek vyššie uvedenej neformálnosti kasačnej sťažnosti kasačný súd s poukazom na relevantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) analogicky zdôrazňuje, že pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. V rámci svojej rozhodovacej praxe ESLP už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval (vec *Abdullayev vs. Ruská federácia*, r. 2010), že práve v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“.

22. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a súčasne podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet súdneho prieskumu existujú dva odlišné právne názory [najmä vec *Sutyazhnik vs. Ruská federácia* (r. 2009) alebo *Bulgakova vs. Ruská federácia* (r. 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (viď vyššie citovaná vec *Sutyazhnik*).

23. Sťažovateľ v dôvodoch kasačnej sťažnosti na prvom mieste uviedol, že krajský súd až absurdným výkladom ustanovenia § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 5/2004 Z.z. dospel pre sťažovateľa k nevykonateľnému záveru, že aj v prípade spoločníka, resp. štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti je nutné preverovať, či uvedenú funkciu vykonáva a z nej dosahuje príjem.

V súvislosti s uvedenou argumentáciou týkajúcej sa nutnosti dosahovať skutočný príjem z postavenia spoločníka či štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti musí kasačný súd potvrdiť, že správny súd v napadnutom rozsudku tento právny záver vyslovil. Správny súd v bodoch 44. až 46. položil dôraz na preskúmanie skutkového stavu, či žalobkyňa ako spoločníčka alebo ako konateľka v spoločnosti BIOVIGEN s.r.o. vykonáva alebo prevádzkuje (skutočne) zárobkovú činnosť.

24. Pre kasačný súd nepochybne z ustanovenia § 5 ods. 2 (viď bod č. 13) v spojení s § 6 ods. 1 zák. č. 5/2004 Z.z. vyplýva, že nielen samotný zápis osoby do funkcie spoločníka alebo štatutárneho orgánu (t.j. v preskúmvanej veci konateľa) obchodnej spoločnosti vykonaný v obchodnom registri nepostačuje sám o sebe na naplnenie zákonnej podmienky „prevádzkovania alebo vykonávania“ samostatne

zárobkovej činnosti. Tak ako bolo bez všetkých pochybností uvedené už v citovanom rozsudku sp.zn. 7Sžo/25/2015 (vid' bod č. 9) a tento nemenný výklad dotknutých ustanovení zák. č. 5/2004 Z.z. žalovaný dlhodobo odmieta (vid' aj rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 9Sžo/38/2011 zo dňa 29.marca 2011) akceptovať.

Preto nielenže správny súd neporušil ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu, a teda aj kasačného súdu, ale naopak sa jej v napadnutom rozsudku pridržal.

25. Z uvedených dôvodov a v zmysle citovanej právnej úpravy nie je teda postačujúce len samotné zistenie, že žalobkyňa v čase podania žiadosti bola spoločníkom obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným a súčasne aj jej konateľom, ale naopak preukázanie, či ako spoločník, resp. konateľ v uvedenej obchodnej spoločnosti vykonával alebo prevádzkoval zárobkovú činnosť.

Uvedenou skutočnosťou sa tak prvostupňový orgán a ani žalovaný, ako už bolo vyššie konštatované nijak nezaoberal.

V.

26. Kasačný súd vzhľadom na oba dva dôvody kasačnej sťažnosti uplatnené sťažovateľom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné požiadavky na formálne i obsahové náležitosti rozsudku požadované v zmysle § 139 S.s.p. Napadnutý rozsudok dostatočne vychádza zo zisteného skutkového stavu, ktorého právna subsumácia pod dotknuté ustanovenia zák. č. 5/2004 Z.z. bola riadne správnym súdom odôvodnená. Kasačný súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi obsiahnutými v napadnutom rozsudku o tom, že preskúmané rozhodnutie vykazuje znaky

- nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 191 ods. 1 písm. c) S.s.p.] a

- zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci [§ 191 ods. 1 písm. e) S.s.p.],

týkajúce sa priznania práva na zápis do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Počas konania kasačný súd z dostupných zdrojov nezistil a ani mu nebolo účastníkmi naznačené, resp. nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu únieového práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné súdny prieskum prerušiť, poprípade výskyt skoršej judikatúry, od ktorej by sa tento rozsudok odkláňal.

27. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení sťažnostných bodov a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na právne názory vyslovené v staršej judikatúre (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp.zn. 5Sžf 97/2009, sp.zn. 1Sžf 35/2016 ako aj sp.zn. 5 Sž-o-KS 29/2005, pri ktorých kasačný súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od ich obsahu a vyslovených právnych názorov (vid' účinky sledované v § 469 v spojení s § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty odchytil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A- 24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A- 48554/10 z 25.11.2014), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

28. Kasačný súd v preskúmanej veci v súlade s ust. § 455 S.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by nariadenie pojednávania by bolo potrebné.

29. O priznaní práva sťažovateľovi voči žalobcovi na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania môže kasačný súd rozhodnúť iba, ak sú splnené podmienky v zmysle § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. Nakoľko kasačný súd nezistil, že by sa v konaní o kasačnej sťažnosti naplnili podmienky pre výnimočné priznanie práva na náhradu dôvodne vynaložených trov konania pre žalovaného, ktorým

je orgán štátnej správy, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku.

Podľa § 467 ods. 1 S.s.p. ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

Podľa § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).